

valinnaisaineopas

2019-2020

OPPAAN SISÄLTÖ:

Valinnaisaineet ja oppilaan valinta ... 3

Esimerkki erilaisista valintamahdollisuuksista,

Hirvikosken yhtenäiskoulun tuntijako ... 4

Kotitalous ... 5

Kuvataide ... 6

Tekninen työ ... 7

Tekstiilityö ... 8

B2-kieli: ranska, saksa ... 9

Liikunta ... 10

Musiikki

Taloustaito ... 11

Ilmaisutaito ... 12

Englanti ... 13

Ympäristökasvatus: Vihertäjä

Pelillinen ohjelmointi ... 14

Ruotsi

Matematiikka ... 15

Valinnaisaineet ja oppilaan valinta

Perusopetuksen valinnaisten opintojen tarkoituksena on syventää oppimista, laajentaa opintoja ja vahvistaa jatko-opintovalmiuksia. Valinnaiset opinnot tarjoavat oppilaalle mahdollisuuden kehittää osaamistaan kiinnostuksensa suunnassa. Valinnaisuus tukee opiskelumotivaatiota ja kartuttaa valintojen tekemisen taitoa.

Uuden opetussuunnitelman myötä taito- ja taideaineista (kotitalous, kuvataide, tekninen työ, tekstiilityö) on oppilaan valittava yksi aine, jota opiskellaan sekä 8. että 9. luokalla. Tämä valinnainen taito- tai taideaine arvioidaan osana aiemmin yhteisenä opiskeltua ainetta. Päätötodistukseen tästä aineesta tulee siis vain yksi arvosana. Päättyvien yhteisten taito- ja taideaineiden arvosanat siirtyvät aikanaan perusopetuksen päätötodistukseen.

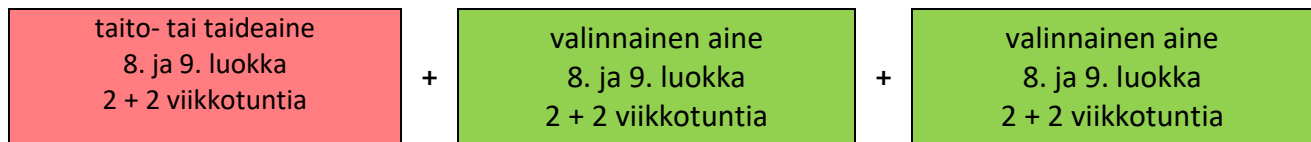
Muut valinnaisaineet ovat joko sekä 8. että 9. luokalla tai pelkästään 8. tai 9. luokalla opiskeltavia aineita. Mikäli oppilas valitsee vain 8. luokalla opiskeltavan aineen, tekee hän tämän tilalle 9. luokkaa varten uuden valinnan. Kaikista näistä valinnaisaineista tulee oma arvosanansa todistukseen.

Valinnaisaineet tulee valita huolellisesti ja harkiten. Valinnaisainevalinnat ovat sitovia, eikä valintoja voi myöhemmin vaihtaa kuin erittäin painavasta syystä. Tässä oppaassa on esitelty Hirvikosken yhtenäiskoulun valinnaisaineet. Kaikkia kursseja ei välttämättä ole tarjolla joka lukuvuonna. Kunkin lukuvuoden tarjonta esitellään valintakortissa. Muista myös, että kurssien toteutuminen on viime kädessä riippuvainen valitsijoiden määrästä.

Valinnaisainevalinnat eivät rajoita oppilaan jatko-opintomahdollisuuksia, mutta niistä saadut arvosanat voivat vaikuttaa toisen asteen yhteishaussa ammatillisen koulutuksen hakupisteisiin. B2-kieli lasketaan mukaan lukuaineisiin lukioon haettaessa. Lisätietoa yhteishaun valintaperusteista saat opolta tai osoitteesta www.opintopolku.fi.

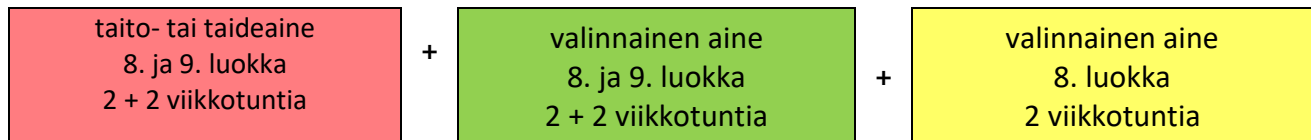
Esimerkki erilaisista valintamahdollisuuksista 8. luokalle:

Oppilas 1

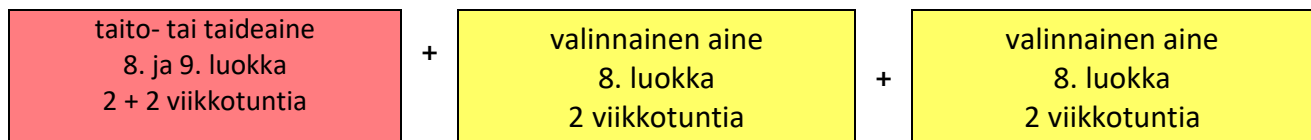
Oppilas 1 on valinnut pakollisen taito- ja taideaineen lisäksi kaksi ainetta, joita molempia opiskellaan 8. ja 9. luokalla 2 viikkotuntia. Hän ei tee enää erikseen valintaa 9. luokkaa varten.

Oppilas 2

Oppilas 2 on valinnut pakollisen taito- ja taideaineen lisäksi yhden aineen, jota opiskellaan 8. ja 9. luokalla. Lisäksi hän on valinnut yhden pelkästään 8. luokalla opiskeltavan aineen. Tämän tilalle hän valitsee seuraavana vuonna yhden aineen 9. luokkaa varten.

Oppilas 3

Oppilas 3 on valinnut pakollisen taito- ja taideaineen lisäksi kaksi pelkästään 8. luokalla opiskeltavaa ainetta. Näiden tilalle hän valitsee seuraavana vuonna kaksi ainetta 9. luokkaa varten.

Hirvikosken yhtenäiskoulun yläluokkien tuntijako:

	7	8	9
Äidinkieli ja kirjallisuus	3,5	3,5	3
A-kieli	2	2	3
B-kieli	2	1	1
Matematiikka	3	4	4
Biologia ja maantieto	2	2	3
Fysiikka ja kemia	2	3	2
Terveystieto	1	1	1
Uskonto/Elämäkatsomustieto	1	1	1
Historia ja yhteiskuntaoppi	2	2	3
Musiikki	1	1	
Kuvataide	2		
Käsityö	3		
Liikunta	2	3	2
Kotitalous	3		
Oppilaanohjaus	0,5	0,5	1
Taide- ja taitoaineiden valinnaiset		2	2
Valinnaiset aineet		4	4
Oppilaan tuntimäärä yhteensä	30	30	30

Peruskurssi 8. ja 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Kurssilla syvennetään ruoanvalmistuksen ja leivonnan taitoja ja tekniikoita. Valmistetaan monipuolisia ateriakokonaisuuksia ja leivonnaisia arkeen ja juhlaan. Perehdytään muun muassa säilöntään, erikoisruokavalioihin, ruokakulttuureihin ja juhlien järjestämiseen. Syvennetään asumisen ja kuluttaja- sekä talousosaamisen tietoja ja taitoja. Kurssilla suunnitellaan omia aterioita, ja sisältöön vaikuttaa kalenterivuoden tapahtumat.

Leivontakurssi 8. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Kurssilla syvennetään leivonnan perustaitoja ja -tekniikoita. Leivotaan monipuolisesti suolaisia ja makeita leivonnaisia arkeen sekä juhlaan. Valmistetaan leivonnaisia, joissa käytetään monipuolisesti erilaisia raaka-aineita, kokeillaan ajankohtaisia uusia ideoita ja otetaan huomioon kalenterivuoden juhlat.

Kansainvälinen ruokakulttuuri 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Huom! Et voi valita tätä kurssia, jos sinulla on kotitalouden peruskurssi valittuna.

Kurssilla perehdytään sekä suomalaiseen että kansainväliseen ruokakulttuuriin. Tutustutaan suomalaiseen terveelliseen ravitsemukseen ja pohditaan ruoka-aineiden valintaan vaikuttavia ajankohtaisia trendejä. Hankitaan tietoa ruoan turvallisuudesta. Kurssilla valmistetaan ruokaa niin kotimaisista raaka-aineista sekä kansainvälisten keittiöiden ohjeiden mukaan monipuolisesti.

Kuvataide

Peruskurssi 8. ja 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Kuvataiteen opinnoissa syvennetään 7. luokalla opittuja perusteita. Pääset kehittymään kuvantekijänä, olitpa sitten piirtäjä, maalari tai vaikkapa valokuvaaja. Valinnaisaineen sisältöjä suunnitellaan osittain oppilaiden omien toiveiden ja kiinnostuksen pohjalta, mutta perinteisempien menetelmien lisäksi oppilaat pääsevät tekemään muun muassa videoita ja elokuvaa, printtien painamista kankaalle, valokuvausta sekä kuvanveistoa. Kuvataiteen pitkä valinnainen huipentuu 9. luokan keväällä toteutettavaan henkilökohtaiseen lopputyöhön, jossa oppilas pääsee toteuttamaan oman teoksen itsenäisesti.

Syventävä kurssi 8. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Kurssilla syvennetään aiemmin opittuja tietoja ja taitoja ja hyödynnetään monipuolisesti kuvataiteen eri tekniikoita. Sinulla on mahdollisuus toteuttaa ideoita esimerkiksi piirtämällä, maalaamalla, rakentelemalla tai valokuvaamalla. Tekniikoita ja aiheita voidaan suunnitella oppilaiden oman kiinnostuksen mukaan.

Tekninen työ

Peruskurssi 8. ja 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Kurssilla tutustutaan useisiin teknisen työn osa-alueisiin yhdistelemällä niitä luovasti. Oppilas suunnittelee omat työnsä ja pyrkii toteuttamaan kokonaista käsityöprosessia työskentelyssään. Hän toteuttaa omaperäisiä töitä kiinnostuksensa mukaan valitsemistaan materiaaleista ja osa-alueista. Mahdollisuuksien mukaan pyritään tutustumaan myös sovellettujen järjestelmien käyttöön käsitöissä.

Syventävä kurssi 8. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Syventävällä kurssilla perehdytään syvemmin johonkin valittuun tekniikkaan ja materiaaliin. Oppilas voi valita aiheen oman mielenkiinnon kohteensa mukaan. Työ ja sen toteutus suunnitellaan itse, tarkoituksena oppia ongelmanratkaisua, oma-aloitteista työskentelyä ja perehtyä syvällisemmin valittuun materiaaliin.

Syventävä kurssi 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Syventävällä kurssilla perehdytään syvemmin johonkin valittuun tekniikkaan ja materiaaliin. Oppilas voi valita aiheen oman mielenkiinnon kohteensa mukaan. Työ ja sen toteutus suunnitellaan itse, tarkoituksena oppia ongelmanratkaisua, oma-aloitteista työskentelyä ja perehtyä syvällisesti valittuun materiaaliin.

Tekstiilityö

Peruskurssi 8. ja 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Kurssilla tutustutaan useisiin tekstiilityön osa-alueisiin yhdistelemällä niitä luovasti esim. ompelu, neulonta kirjonta, virkkaus, kudonta, solmeilu, tuunaus, kierrätystyöt. Oppilas suunnittelee omat työnsä ja pyrkii toteuttamaan kokonaista käsityöprosessia työskentelyssään. Hän toteuttaa omaperäisiä töitä kiinnostuksensa mukaan valitsemistaan materiaaleista ja osa-alueista. Mahdollisuuksien mukaan pyritään tutustumaan myös sovellettujen järjestelmien käyttöön käsityöissä.

Arviointi perustuu oppilaan oppimistuloksiin ja käsityöprosessin kokonaisvaltaiseen arviointiin tuotteen suunnittelusta valmistuksen kautta valmiiseen työhön. Arviointiin vaikuttavat myös oppilaan asenteet käsityötä ja työturvallisuutta kohtaan.

Syventävä kurssi 8. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Syventävällä kurssilla perehdytään syvemmin johonkin valittuun tekniikkaan ja materiaaliin. Oppilas voi valita aiheen oman mielenkiinnon kohteensa mukaan. Työ ja sen toteutus suunnitellaan itse, tarkoituksena oppia ongelmanratkaisua, oma-aloitteista työskentelyä ja perehtyä syvällisesti valittuun materiaaliin.

Arviointi perustuu oppilaan oppimistuloksiin ja käsityöprosessin kokonaisvaltaiseen arviointiin tuotteen suunnittelusta valmistuksen kautta valmiiseen työhön. Arviointiin vaikuttavat myös oppilaan asenteet käsityötä ja työturvallisuutta kohtaan.

Syventävä kurssi 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Syventävällä kurssilla perehdytään syvemmin johonkin valittuun tekniikkaan ja materiaaliin. Oppilas voi valita aiheen oman mielenkiinnon kohteensa mukaan. Työ ja sen toteutus suunnitellaan itse, tarkoituksena oppia ongelmanratkaisua, oma-aloitteista työskentelyä ja perehtyä syvällisesti valittuun materiaaliin.

Arviointi perustuu oppilaan oppimistuloksiin ja käsityöprosessin kokonaisvaltaiseen arviointiin tuotteen suunnittelusta valmistuksen kautta valmiiseen työhön. Arviointiin vaikuttavat myös oppilaan asenteet käsityötä ja työturvallisuutta kohtaan.

Ranska 8. ja 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Ranskan kielen alkeet. Opit käyttämään ranskaa arkipäivän tilanteissa ja tutustut ranskankieliseen maailmaan ja kulttuuriin. Käymme läpi perussanastoa ja kielioppia myös laulujen, pelien ja ryhmätöiden avulla. Tutustut ranskankieliseen musiikkiin, elokuvaan, sarjakuvaan, kulttuuriin, ruokaan ja elämänmenoon. Opit asioimaan kaupassa, apteekissa, ravintolassa, osaat kysyä ja neuvoa tietä, kirjoittaa pieniä viestejä ja kirjoitelmia tutuista aihepiireistä. Tutustumme Pariisiin ja Ranskan eri alueisiin sekä muuhun ranskankieliseen maailmaan.

Projektina on myös leirikoulu Pariisissa 9. luokan keväällä, mikäli opiskelijat huoltajineen niin päättävät.

Bienvenus à apprendre le français!

Saksa 8. ja 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Kun valitset saksan, et ainoastaan opi uutta kieltä vaan pääset myös tutustumaan uusiin ihmisiin ja kulttuuriin. Saksan taitajana tulet toimeen monissa Euroopan maissa, sillä saksa on yksi puhutuimpia kieliämme ja muun muassa tärkeä tekniikan, liike-elämän ja matkailun kieli. Saksaa valinnaisaineena opiskeltaessa saat onnistumisen elämyksiä; työtavat ovat käytännönläheisiä ja vaihtelevia ja opit käyttämään kieltä monipuolisesti. Opiskelun pääpaino on puheen ymmärtämisessä ja puhumisessa, jotta selviydyt erilaisissa arkipäivän tilanteissa. Puheenaiheet ja rikas kulttuuri tekevät opiskelusta mielenkiintoista. Saksa on englannin ja ruotsin sukukieli, ja näin aikaisemmat kieliopintosi tukevat ja hyödyttävät sinua myös saksan oppimisessa. Monipuolinen kielitaito on suuri apu myös jatko-opinnoissa ja myöhemmin työelämässä.

Deutsch macht Spaß, also los!

Peruskurssi 8. ja 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Tällä valinnaisliikunnan kurssilla liikutaan mahdollisimman monipuolisesti mm. erilaisia joukkuepelejä, viitepelejä ja yksilölajeja hyödyntäen. Kurssilla syvennetään pakollisen liikunnan tunneilla opittuja taitoja ja tutustutaan mahdollisesti uusiin lajeihin soveltaen jo ennestään tuttuja joukkuepelejä, hankkien uusia kokemuksia ja elämyksiä. Tavoitteena on oman kunnon ylläpitäminen ja kehittäminen. Opiskelijoilla on jonkin verran mahdollisuus vaikuttaa kurssin sisältöön.

Syventävä kurssi 8. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Huom! Et voi valita tätä kurssia, jos sinulla on liikunnan peruskurssi valittuna.

Tällä kurssilla pelataan ja harjoitellaan runsaasti pallo- ja joukkuepelejä. Lisäksi opettelemme erilaisia pienpelejä ja viitepelejä.

Kurssilla liikuntaan monipuolisesti soveltaen jo opittuja taitoja. Kurssi sisältää mahdollisesti myös uusiin lajeihin tutustumista. Opiskelijoilla on jonkin verran mahdollisuus vaikuttaa kurssin sisältöön.

Syventävä kurssi 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Huom! Et voi valita tätä kurssia, jos sinulla on liikunnan peruskurssi valittuna.

Tällä kurssilla pelataan ja harjoitellaan runsaasti pallo- ja joukkuepelejä. Lisäksi opettelemme erilaisia pienpelejä ja viitepelejä.

Kurssilla liikuntaan monipuolisesti soveltaen jo opittuja taitoja. Kurssi sisältää mahdollisesti myös uusiin lajeihin tutustumista. Opiskelijoilla on jonkin verran mahdollisuus vaikuttaa kurssin sisältöön.

Musiikki

Peruskurssi 8. ja 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Tutustutaan soittimiin ja soittotyyleihin, musisoidaan yhdessä. Tutustutaan pop/rock-musiikin eri lajeihin. Kurssilla opetetaan uusia tekniikoita sekä syvennetään aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. Kurssin sisältö voi vuosittain vaihdella. 9. luokalla kurssilla tehdään tutkielma musiikkiin liittyvästä aiheesta.

Syventävä kurssi 8. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Tutustutaan soittimiin ja soittotyyleihin, musisoidaan yhdessä. Tutustutaan pop/rock-musiikin eri lajeihin.

Taloustaito

Mikä maksaa? 8. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Nuoret aloittavat rahankäytön yhä aikaisemmin. Taloustaito-valinnaisaineessa tutustutaan talouden perusteiden ymmärtämiseen ja etenkin oman talouden hallintaan. Käsiteltäviä aihepiirejä ovat esim. rahankäyttöön, säästämiseen, kuluttajataitoihin ja yrittämiseen liittyvät asiat. Kurssilla pyritään käyttämään toiminnallisia ja oppilasta aktivoivia työtapoja kuten ryhmätöitä, projekteja ja vierailuja. Kurssista annetaan numeroarviointi, jossa otetaan huomioon oppilaan aktiivisuus ja kurssilla toteutettujen ryhmätöiden ja erilaisten projektien tuotokset.

Ilmaisutaito

Mukaan luovaan projektiin 8. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Luovassa projektissa suunnitellaan ja toteutetaan ilmaisutaitoon liittyvä yhteistoiminnallinen taiteellinen prosessi. Se voi olla esimerkiksi esitys koulussa, satutunti kirjastossa, elokuvaprojekti, musiikkivideo, haastatteluihin perustuva projekti, yhteistyöprojekti vanhainkodissa tai päiväkodissa. Oppilaat määrittelevät projektin sisällön ja kohderyhmän sekä yhteisöllisen näkökulman yhdessä opettajan kanssa. Luovassa projektissa oppilas saa mahdollisuuden tutustua omiin taitoihinsa erilaisten ilmaisuharjoitteiden avulla. Ryhmän toimintaa vahvistetaan monipuolisten teatteri- ja draamaharjoitteiden tekemisellä. Oppilaan itsetuntemus ja käsitys omista vahvuuksistaan lisääntyy ryhmässä toimimisen ja luovan projektin toteuttamisen kautta. Projektityöskentely edellyttää sitoutumista, ja se harjoittaa kykyä pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn. Oppilaita kannustetaan ottamaan vastaan uudenlaisia haasteita turvallisessa ryhmässä yhdessä toimimalla.

Ilmaisutaidon kurssi 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Ilmaisutunneilla tehdään erilaisia kokonaisilmaisuuksiin, draamaan tai teatteriin liittyviä harjoitteita. Tavoitteena on kehittää oppilaan vuorovaikutus- ja ongelmanratkaisutaitoja, vahvistaa itsetuntoa ja parantaa ilmaisu- ja esiintymisvalmiuksia.

Ilmaisutunneilla voidaan harjoitella ja valmistella erilaisia esityksiä, joita hyödynnetään esimerkiksi koulun tilaisuuksissa. Opetukseen sisältyy sekä draamakasvatuksen että teatteri-ilmaisun keskeisiä menetelmiä.

Englanti

Syventävä kurssi 8. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Englannin kurssi, jonka tarkoituksena on erityisesti suullisen kielitaidon kehittyminen. Käydään läpi erilaisia kielenkäyttötilanteita ja harjoitellaan englannin puhumista mm. leikkien, pelien ja esitysten avulla. Tehdään myös ääntämis- ja sanastoharjoituksia ja opitaan tiedonhaku- ja ryhmätyötaitoja.

Syventävä kurssi 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Tällä kurssilla syvennetään jo opittuja englannin taitoja tulevat jatko-opinnot huomioon ottaen.

Harjoitellaan erilaisia kielenkäyttötilanteita ja kehitetään suullista kielitaitoa. Pyritään laajentamaan sanastoa ja vahvistamaan rakenteiden hallintaa monipuolisten harjoitusten avulla. Kurssilla painottuu viestinnällinen harjoittelu: keskustellaan paljon, työskennellään pareittain ja ryhmissä, pelataan jne.

Ympäristökasvatus

Vihertäjä 8. tai 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Vihertäjä on uusi valinnaisaine, jossa opiskellaan ja edistetään monipuolisesti ympäristöasioita. Kurssilla mm. perehdytään luonnon monimuotoisuuteen lähellä ja kaukana sekä suunnitellaan ja kokeillaan ympäristöä säästäviä valintoja kotona, koulussa ja lähiseudulla. Kurssilla tutkitaan, keksitään, keskustellaan, välitetään tietoa, otetaan kantaa, retkeillään ja vierailaan eri kohteissa.

Opiskelijat pääsevät itse vaikuttamaan kurssilla toteutettavien projektien ja työtapojen valintaan - tarvitseeko koulu oman kasvimaan? Tarttuvatko kierrätysvinkit kavereihin päivänavausvideosta? Olisiko sinusta lampaan kummiksi?

Kurssin tavoitteena on antaa opiskelijalle keinoja ja motivaatiota kestävän kehityksen mukaiseen elämäntapaan ja lisätä ympäristötietoutta ja -ystävällisyyttä opiskelijan kotiseudulla. Kurssilla lisätään myös konkreettisesti lähialueen vihreyttä kasvattamalla hyöty- ja koristekasveja. Kurssitoista jokainen opiskelija kokoaa portfolion, joka yhdessä jatkuvan näytön kanssa toimii kurssiarvioinnin pohjana. Kurssilla on numeroarviointi.

Pelillinen ohjelmointi

Kurssi 8. tai 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Kurssilla tutustutaan erilaisiin ohjelmointiympäristöihin (Esim. Scratch ja Tynker). Näitä hyödyntäen harjoitellaan pelin tekoa ja tehdään omia pelejä. Omaan peliin voi halutessaan suunnitella grafiikkaa ja musiikkia. Kurssilla tutustutaan myös robotteihin ja niiden ohjelmointiin. Kurssilla ei tarvita ennakkotietoja ohjelmoinnista tai pelien tekemisestä.

Ruotsi

Syventävä kurssi 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Kurssi on suunnattu erityisesti niille, jotka haluavat syventää ruotsin kielen taitoaan jatko-opintoja varten. Kerrataan tärkeitä rakenteita ja harjoitellaan kuullun- ja luetunymmärtämistä. Laajennetaan sanavarastoa mediaa, kirjallisuutta ja musiikkia hyödyntäen. Harjoitellaan arkipäivän viestintätilanteita ja vahvistetaan suullista kielitaitoa pelien ja leikkien avulla.

Matematiikka

Syventävä kurssi

matematiikasta kiinnostuneille 9. luokka

2 viikkotuntia, numeroarviointi

Tiili painaa kilon plus puoli tiiltä. Paljonko tiili painaa?

Syventävän kurssin tarkoituksena on helpottaa lukio-opintojen aloittamista. Kurssi soveltuu toki myös muille matematiikasta kiinnostuneille. Kurssilla syvennetään tunneilla jo opittuja asioita ja lisäksi opitaan uutta. Kurssilla on aikaa perehtyä haasteellisiin ja kiinnostaviin aiheisiin, joita voidaan valita myös ryhmän mielenkiinnon mukaan.